Ч. 118 (14.016). Львів, середа 8. травня 1935. Pocztowy opłata opłacono ryczałtem. Рік LVI.

# ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ РАНО

РЕДАКЦІЯ І АДМІНІСТРАЦІЯ: Львів, Ринок ч. 10, II. пов. — Конто почт. щадн. 504-060, 143.322. — Адреса для телеграм: „Діло" Львів. — Головний Редактор приймає від 11—12 год. передполуднем. — Рукописів не звертається.

ПЕРЕДПЛАТА В КРАЮ: Місячно 5·00 зол., Чвертьрічно 15·00 „, Піврічно 30·00 „, Річно 60·00 „. ЗА ГРАНИЦЕЮ: В Америці 1 долар, франції, Голяндії, Бельгії 20 фр. фр., Чехословаччині 30 ч. к., — в усіх прочих країх по 7·50 зол.

Телеф. Редакції: 29-41. „ Друкарні: 29-26. — В СПРАВІ ОГОЛОШЕНЬ ЗВЕРТАТИСЯ ДО АДМІНІСТРАЦІЇ. — ЦІНА ОДНОГО ПРИМІРНИКА 20 сот.

## Надзвичайна соймова сесія.

Як зачувати в Варшаві, надзвичайну сесію сойму мають скликати в понеділок 20. травня і вона потреває два тижні. Сойм займеться тільки виборчою ординацією, зате закони про організацію влади і вибір президента будуть оголошені пізніше як декрети. Кажуть також, що ані тепер ані після надзвичайної сесії не слід надіятися ніяких змін в уряді.

## Франко-московський союз і поневолені нації СССР.

З нагоди підписання франко-московського союзу „Журналь де Женев" приніс статтю під заголовком „З ким?", з якої подаємо деякі витяги:

„В европейській пресі та на міжнародніх конференціях уживають часом слово „Росія" замість „СССР", хоч на підставі совітської конституції Росія є такою ж частиною цього Союзу, як Кавказ, Україна, Туркестан. Навіть більше того, в 4. параграфі цієї конституції стоїть чорним по білому, що кожний нарід, учасник Совітського Союзу має право вільно виступити з нього, проголошуючи просто цей виступ. Отже СССР з погляду формального є нібито вільнішим союзом народів ніж федеративна держава, а навіть конфедерація!

Але хто має право глянути на те, що закриває заслона, яка зветься совітською конституцією? „Це внутрішня справа Росії і це нас не обходить", кажуть европейці; це свого роду табу, якого не можна порушувати згідно із звичаєвим правом. Чи Льойд Джорж не сказав одного разу, що він готовий провадити торг навіть з канібалами?

А совітські керманичі є ще більшими противниками всякої інтервенції... за виїмком може фінансової інтервенції. І дійсно, вони кидають громи на Німеччину, але не мають нічого проти того, щоби дістати від тоїж самої Німеччини позичку в 200 мілїонів марок. Франція поспішить мабуть перевести ще ширшу інтервенцію з огляду на те, що шляхи получення, як заявив Каганович, є в жалюгідним стані, який не дав би можности подати „взаїмну поміч" евентуальним союзникам.

Европейці моглиб поставити собі ще такі питання: Як ставляться кавказці до того, що їх добро вивозиться, наприклад марганець чи нафту, і за це до скарбу Москви пливуть сотки мілїонів? Що думають українці, коли їм забирають їх збіжжя, тоді як самі хлібороби мруть з голоду? Як ставляться мешканці Туркестану до того, що їм забирають їх бавовну, коли вони самі ходять голі? Таких питань можна булоб поставити ще дуже багато, але й поставлені питання вистарчають цілком на те, щоби показати, в якій мірі москвини грабують інші народи та кують їм нові кайдани їх власним добром та виробами їх власної праці.

З ким хочуть европейці заключати пакти і союзи? З Росією, чи з СССР? З Кремлем чи з народами? Хто може сказати цим европейцям, чи ці народи рушаться, коли їх покличуть на поміч? Що подумають вони, коли ці народи саме скористають з цієї нагоди, щоби заатакувати своїх заклятих ворогів у Кремлю? Чи можуть вони поважно припускати, що кавказці, українці та туркестанці будуть жертвувати собою для „єдиної неділимої Росії?" Алеж це булоб справжнім божевіллям, а вони ще не божевільні!

Яка була причина розбиття царської Росії, як не деспотизм та переслідування чужих народів? Чому революція 1917. р. не урятувала цілости цього царства, як „діти батьківщини" урятували колись французьку націю? Як зясувати, що російські салдати слухаючи Леніна, відповідали на німецькі гранати тисячами закликів до братання?

Ні. російський нарід не забув, що кримська поразка принесла йому скасування кріпацтва; манджурські поразки принесли першу революцію 1905. р. і Думу; і нарешті остання поразка принесла другу революцію 1917. р. і упадок монархії. Ось що памятає російський нарід і ось чому трясуться мешканці Кремля.

Чи може в Европі думають, що війна, якаб жорстока та руїнницька вона не була, може поставити нарід російський та чужі народи в становище гірше теперішнього. Таких наївних не можна вже знайти в СССР, за виїмком, розуміється членів комуністичної партії та Комінтерну всіх країн світа, які живуть коштом народу російського і чужих, що вмирають із голоду.

Нехай читач не думає, що автор цих рядків хоче війни. Нізащо в світі. Але він ані трохи не є прихильником пактів та союзів із Москвою, що творячи ілюзії у майбутніх союзників, продовжують існування варварського большевицького режіму, ганьби нашої доби замісць того, щоб увільнити від нього цивілізацію".

(УКБЮРО ЖЕНЕВА.)

## Опозиція в комуністичній партії.

**Сталінові грозили кулею.**

Як повідомляють з Москви, на зібранні командантів червоної армії Сталін виголосив політичну промову, що викликала в совітських колах сензацію. У своїй промові він розкрив закулісові махінації в нутрі партії, описуючи труднощі, з якими бореться велика програма упромисловлення краю і колективізації рільництва. Сталін заявив м. і.

„Не всі партійні товариші виявили потрібну терпеливість і витревалість, вимагану до здійснення великого діла. Що гірше, одна група виступила під моєю адресою з домаганням, **щоби я занехав дальше виконування нашої програми,** а коли я цьому спротивився, **ці товариші грозили вибухом бунту значної частини партії проти центрального комітету, якому я особисто проводжу.** Не досить цього, опозиціоністи посунулися навіть до того, що мені й іншим членам партійної екзекутиви **грозили явно кулею.** Одначе тепер ціла злочинна диверсія зліквідована і з гордістю можу ствердити, що намічена нами дорога показалася правильною".

Обговорюючи подрібно проблему індустріялізації, Сталін заявив, що досі **представляли у фальшивому світлі ролю всіх технічних здобутків,** прибільшуючи заслуги поодиноких осіб на провідних становищах та їхні впливи на господарське життя, **не доцінюючи одночасно важности робітників нижчої категорії.** Від самої техніки надіялися досі в совітській Росії осягнути великі користи.

„У звязку з тим мусимо собі сказати, — говорив Сталін — що тільки техніка, опанована людьми, може робити чуда. Совітська Росія **не має сьогодні достаточної скількости робітників, здібних опанувати технічні здобутки** і звідсіль походить важке положення, в якому находиться сьогодні трудова кляса в Совітах. Давніше говорили, що техніка рішає про все. Тепер нашу увагу мусимо звернути на людей, на працівників, які здобули техніку. Нашим гаслом тепер є: Люди рішають про все.

„Якщо діло про армію, — закінчив свою промову червоний диктатор — то не вільно нам теж забувати, що вона буде непоборна аж тоді, **як розпоряджатиме достаточним числом випробованих і вірних державі вояків".**



## Що робити?

**Ще про загрозу ліквідації українських пожежних сторожей: „Соколів" і „Лугів" (на старих статутах).**

Уже в статті д-ра С. Барана в „Ділі" з 3. травня ц. р. під наголовком: „Стражаки", „Соколи" і „Луги" згадано, що староства тернопільського і станиславівського воєвідства дали зарядження, що всі „Луги" на старих статутах і пожежні „Соколи" мають змінити статут на зразковий статут польських пожежних сторожей. Тепер довідуємося, що і львівське воєвідство видало таке зарядження (маємо вістку з Перемищини). Значить: у всіх трьох воєвідствах до 1. червня ц. р. малиб перестати існувати всі пожежні „Соколи" і „Луги" (на старих статутах).

Скільки товариств на основі тих заряджень має перестати існувати? Правдоподібно около 250 сокільських гнізд та около 250 лугових товариств. Отже разом до 500 товариств. Безперечно, що це величезний удар в українське зорганізоване життя. Правда, по наших селах є інші товариства: читальні „Просвіти", кружки „Рідної Школи", кружки „Сільського Господаря" і т. д., але ніодно з тих товариств не може вповні задоволити молоді. Молодь у нинішніх часах потребує руханки, спорту, а цього не дасть їй і не може дати ніодно з вище наведених товариств.

Пожежні „Луги" і „Соколи" поза своєю пожежною діяльністю згідно зі статутом були товариствами руханково-спортовими і культурно-освітніми. Коли вже компетентні чинники не хочуть згодитися, щоб пожежні товариства були в руках українців і розпорядили, що вони мають бути під безпосередньою командою державних інструкторів і повітових союзів, то староства чи воєвідства могли дати зарядження всім українським пожежним товариствам „Соколам" і „Лугам", щоб не займались більше протипожежною акцією, щоб віддали сикавки й інше протипожежне приладдя в руки громади чи якогось іншого товариства. В той спосіб справа пожежних товариств булаб полагоджена. По наших громадах моглиб існувати окремі пожежні товариства на зразкових статутах, виданих урядом, та окремі руханково-спортові й культурно-освітні товариства „Соколи" чи „Луги". Одначе із заряджень, висланих до пожежних „Соколів" і „Лугів" на давніх статутах, виходить, що коли вони до означеного речинця не приймуть статуту пожежної сторожі, то їх чекає ліквідація. І про ту ліквідацію саме йде.

Тому українська суспільність повинна заняти якесь становище супроти нової ситуації, витвореної розпорядком старост у всіх східно-галицьких воєвідствах. Зокрема мусимо знати, як маємо поставитись до основуваних тепер масово по наших селах пожежних товариств на польських статутах. Мусимо приняти до відома, що такі товариства будуть заложені по всіх наших селах і що вони будуть існувати. Досі українське громадянство ставилось до тих товариств з великою резервою, бож ті товариства основані на польських статутах, мусять належати до повітових польських союзів огневих сторожей і ніхто інший, тільки згадані повітові союзи, будуть тими товариствами розпоряджати. До того всі ми знаємо, що ті пожежні товариства у нас втягали і втягають українську молодь у свої ради і польонізують цю молодь через різні „опłатки", польські національні свята чи ювилеї польських поетів та діячів. Пожежні товари-

ства а сіл у шоломах бачимо навіть по містах у виступах на всіх майже польських національних святах. Заходить небезпека, що створені тепер пожежні сторожі по всіх наших селах будуть робити те саме далі, що досі робили нечисленні польські чи напів польські пожежні сторожі і що українська молодь буде втягнена до ріжних польських національних свят та буде польонізуватись у цих товариствах. З такими небезпеками мусимо рахуватись і тому тій грядучій польонізації нашої молоді мусимо гідно протиставитись. Вступаючи у члени тих пожежних сторожей, українці мусять поважно та гідно боротись за український національний характер вогневих сторожей на українській національній території.

Інша справа, що в кожному селі може й повинно поза тою сторожею вогневою існувати українське руханково-спортове товариство, яке велоб руханку, спорт і культурно-освітню працю серед молоді. Зарядження старостів ліквідують, чи пак 1. червня зліквідують сотки українських пожежних „Соколів" і „Лугів". Не можемо в цій справі заложити рук і спокійно чекати до 1. червня, коли прийде ліквідація. Пос. д-р С. Баран у своїй статті пропонує робити заходи у влади, щоб речинець тої ліквідації відсунути на пізніше. Це конечне, але чи влада відсуне той речинець, це інша справа. Зрештою таке переложення речинця справі в дійсности багато не поможе, а дасть тільки змогу перевести цю справу пляново і всюди.

І ще одна справа. Кожне з тих товариств має якесь майно. При примусовій ліквідації тим майном, оскільки про це нема спеціяльної постанови в статуті, не буде розпоряджати само товариство, а — як звичайно буває при подібних ліквідаціях — постерунки поліції позабирають по розвязаним товариствам майно, зденонують його в громадськім уряді чи в старостві, а в теперішнім нашім випадку правдоподібно все те майно розвязаних „Соколів" та „Лугів" буде передане новооснованим вогневим сторожам. Отже треба поробити негайно якісь заходи, щоб не допустити до цього.

Вихід із зарядження старостів малиб пожежні „Луги" і „Соколи" такий:

1) Змінити свій статут на польський статут вогневої сторожі. Правдоподібно ніодин „Луг" ані „Сокіл" на це не піде.

2) Змінити статут на статут руханково-спортового товариства „Сокіл" або українського рух.-спорт. т-ва „Луг", себто на статут нових „Лугів" і цьому новому товариству передати ухвалою загальних зборів майно, а пожежного „Сокола" чи „Луга" ухвалою загальних зборів розвязати.

3) Ухвалою загальних зборів пожежного „Сокола" чи „Луга" розвязати товариство і передати майно читальні „Просвіти" чи кружкові „Рідної Школи".

4) Чекати, доки влада сама не розвяже товариства. Це булоб найгірше, бо тоді всі ті товариства є тільки обектом, з якими роблять, що хочуть.

Досі ні „Сокіл-Батько" ні „Великий Луг", наскільки знаємо, не дали ніякої інструкції загроженим товариствам; принайменше така інструкція не появилася досі у пресі. В цій преважній справі повиннiб або обі централі зійтися і порадитись, як їм поступити, або кожна з тих централь повинна негайно (в першій мірі в популярній пресі) дати зарядження, як мають поступити всі ті 500 загрожених товариств. Вся українська преса повинна підтримати обі ті централі, а українське громадянство повинно постаратися про переведення зарядженнь згаданих централь у життя.

**РІДНА ШКОЛА БУДУЄ ОСНОВИ УКРАЇНСЬКОЇ НАЦІОНАЛЬНОЇ МАЙБУТНОСТИ!**

# ОСНОВИ ОПТИМІЗМУ.

**(Стаття нагороджена III-ою премією на конкурсі „Діла" на тему: „Засоби й можливості розбудження і плекання людської енергії").**

Потенціяльна енергія людини величезна. З усіх існуючих істот на землі людський організм завдяки своїм багатим духовим здібностям, може видержати найбільші життєві труднощі і з успіхом змагатися з усіми перешкодами, що стоять на дорозі його життєвого розвою. Про цю незбиту правду свідчить довгий історичний шлях пройденого життя людства.

Для ілюстрації розмірів потенціяльної енергії людства досить навести один приклад — останню світову війну.

Приказ-поклик, що впав з коронованих і некоронованих престолів, примус і вміло підготовлена система миттю схвилювали міліонові маси і їх потенціяльну енергію перетворили в кольосальну динамічну силу. Якби обчислити ту кінетику мас фізичними одиницями праці, то мабуть не стало би цифр для означення її розмірів! У голоді, холоді людська маса виявила таку силу духа й тіла, що при звичайних нормальних обставинах не можна було уявити собі, щоби людина могла стільки видержати.

В оцінці тої скритої сили людини помилилися навіть такі глибокі знавці психіки мас, як керманичі генеральних штабів. Адже те, що всі майже військові штаби передбачували закінчення світової війни до трьох місяців, доказує, що вони не доцінили людської енергії.

Зокрема приклади історії українського народу, що довгі століття боронив Европу перед навалою азійських орд, приклади нескінченої боротьби зі своїми сусідами — це незбиті факти великої живучости й енергії української нації. Докладна аналіза цієї дуже цікавої проблеми далаб нам непорушні основи до оптимізму і фанатичної віри в успіх наших змагань.

Потенціяльна енергія нашого народу — безмежна. Перед нами стоїть проблема, як перетворити цю притаєну силу в кінетику, щоби економічно й доцільно використати її для творчої праці.

Це тема незвичайно широка. З огляду на обмеженість місця звернемо увагу лише на найважніші моменти, що вливають на розбудження і плекання людської енергії.

**1. Віра в здійснення визвольних ідеалів українського народу — як двигун творчої праці.** Вже на шкільній лавці треба вливати в душі нашої молоді незрушну віру у здійснення національних ідеалів нашого народу. На вміло підібраних ясних і приступних фактах з історії нашого народу та інших закріпити тверде переконання, що нема на світі сили, яка могла би знищити ідею національного визволення. Питання скоршого чи пізнішого здійснення цих ідеалів залежить від якости й інтенсивности щоденної праці членів нації. Український народ як нація є невмирущий! Перед ним стоїть велика майбутність! Цю віру в народніх масах має постійно підсилювати й сталити наша преса, література й взагалі ціла виховна система народу.

**2. Більше оптимізму.** Наша виховна література та взагалі наша вдача просякнуті песимізмом. За багато в нас „кривди русинам"!, за багато сліз, нарікань, злиднів. Успіх праці й розмах людини залежить у великій мірі від її душевного настрою. Песимізм, пригноблення чи зневіра ніколи не можуть бути товчком до творчої праці.

Всупереч важким життєвим обставинам нашого народу у минулому і тепер маємо дуже багато захоплюючих, світлих і життєрадісних моментів, що повинні стати віссю нашої виховної роботи. Всі ті факти успіхів праці й змагань у ріжних ділянках життя мають проходити червоною ниткою у нашій роботі в школі й поза нею, в літературі й пресі. Наші невдачі — це проминаючі події, викликані тимчасовими недостачами нашої народньої організації.

**3. Кожний може чесною працею дістатися на найвищий щабель.** На прикладах життєписів ріжних великих людей, що походили навіть з найнижчого щабля суспільної драбини і завдяки своїй праці стали цінними працівниками у ріжних областях життя, треба вщіплювати в молоді віру у можливість великих досягнень своєї праці й тим розбуджувати в неї активність, охоту й запал до змагань.

**4. Пошанівок праці й принципи здорового демократизму.** Наше суспільство мусить перевести у своїх загальних поглядах переоцінку вартости праці. Передовсім треба нам раз назавжди покінчити з недоцінюванням або й деяким погорджуванням фізичної праці і тимсамим погорджуванням людьми, що працюють фізично. Мусимо беззастережно приняти за аксіому, що кожна праця, потрібна й корисна для людини й народу, однаково цінна й почесна. Кожний, хто працює чесно, без огляду на те, чи це швець, ткач, лікар чи інжинір, однаково цінний і корисний для життя народу. Вартість людини степенується сумою вложеної праці для добробуту своєї рідні, свого найближчого оточення і розвоевого поступу народу.

Починаючи від шкільної молоді треба вщіплювати в умах наших людей тверде переконання про звязок щоденної праці селянина, робітника, ремісника, вчителя і взагалі працівників усіх професій — з життєвими потребами й користями для цілого українського народу. Кожна працююча людина: фізичний чи умовий робітник є творчим елементом у системі життя нації і співтворцем її історії. Заслуга перед народом тим більша, чим більше вложено праці для його розвою. — Добробут народу, його воля і незалежність — це передумова добробуту також кожного члена нації.

**5. Доброзичлива критика.** В громадському суспільному житті не можна обійтися без критики. Однак вона мусить бути творча, не руйнуюча, що вбиває запал і знеохочує до праці, але доброзичлива, що підносить рівень людини.

**6. Кожна людина на своєму місці.** Люди не мають однакових здібностей і нахилів. Людина, що хоче працювати з найбільшим успіхом і мати вдоволення з праці, повинна вибрати собі таке звання, що найкраще відповідає вродженим своїм духовим здібностям. Тому за прикладом передових культурних народів треба у нас якнайбільше розвинути фахове професійне порадництво, що на основі нових психольогічних і медичних наукових досягнень помагатиме нашій молоді порадами у справах вибору звання.

**7. Самодіяльність і самокритика.** Розвиток людини й її творчости в великій мірі залежить від способів навчання і виховання. Почінаючи від народньої школи, треба дати змогу дитині якнайбільше проявити свою активність і самодіяльність, щоби на основі своїх власних вчинків, своєї праці могла ця дитина доходити до тих чи інших висновків; вже змалку набирати свого життєвого досвіду та привчатися до творчого думання, самостійности й самокритики. Лише власна творчість розбуджує охоту й енергію до праці та збільшує життєздатність людини.

**8. Руханка й спорт** — це один з найкращих виховних засобів розбуджування енергії, активности, сміливости, відваги, меткости, солідарности, скріплення здоровля, сили тіла й духа. Руханка й спорт мусить і в нас поширитися серед усіх верств українського населення — села і міста.

**9. Добре відживлювання.** Недостаточне або надто одностороннє відживлювання зле впливає на розвиток фізичних, а разом з тим й духових сил людини. Тому цього питання не можна поминути, коли йде про розбудження й плекання людської енергії.

**10. Змагання на всіх ділянках життя** — не тільки в ділянці спорту, але й на полі літератури, мистецтва, науки й всіх галузей господарського життя. Цьому сприяють ріжного роду конкурси з нагородами, признаннями і т. д. Окрему увагу слід звернути на конкурси в економічній ділянці: сільськогосподарській, ремісничій, промисловій і торговельній влаштовуючи вистави, признаючи премії, признання

## Наради міністрів трьох прибалтійських держав.

РИГА, 7. 5. ПАТ. З Ковна повідомляють: Міністри закордонних справ Литви, Латвії та Естонії відбули вчора два засідання. Вечором литовський міністр Лозорайтіс приймав обідом гостей. Витаючи членів конференції мін. Лозорайтіс підкреслив, що провідною ідеєю нарад — вдержання господарської незалежности. Висловив надію, що наради зміцнять і поглиблять взаємини між Литвою, Латвією та Естонією.

## Боротьба за незалежність Филипин.

НЮ ЙОРК, 8. 5. ПАТ. Провідник филипинських самостійників Рамо заявив представникам преси, що повстання филипинських громадян спричинило бажання здобути незалежність. Обіцяна тепер Злученими Державами незалежність це пуста фраза. Боротьба триватиме аж до побідного кінця.

## Гострий осуд протицерковної політики.

До 150 прочан з Фрайбурга і Могунції виголосив папа промову, гостро осуджуючи протицерковну політику у Німеччині. В імя позитивного християнізму — говорив папа — намагаються поширити у Німеччині варварське поганство.

які не тільки приносять моральне вдоволення, але у своїм дальшім висліді звязані з матеріяльними користями.

**11. Пляновість праці.** Одна з найважніших запорук успіху підприємства, це ясно намічена мета, організація і пляновість праці. Про цю мету і плян підприємства повинні бути усвідомлені не лише самі керманичі підприємства, але в такій самій мірі всі безпосередні його співробітники. Свідомість ціли викликує у робітника зацікавлення, яке є важним чинником у розбуджуванні активности.

**12. Відповідальність і особисте заінтересування в успіху підприємства.** При відповідній організації праці кожний робітник в підприємстві повинен дістати ясно означений приділ праці, за який сам несе відповідальність. Рівночасно з відповідальністю, робітник повинен бути зацікавлений особистими користями (моральної чи матеріяльної натури) в успіху підприємства. Почуття відповідальности й особисте зацікавлення в успіхах підприємства — це дуже важні чинники, що побуджують збільшену енергію.

Ми свідомі того, що це далеко ще не всі засоби до побуджування та плекання людської енергії. Як ми зазначили вже, це питання надто широке й складне, щоби можна його вияснити в одній короткій статті. Та все таки якби застосувати наведені нами моменти, то це малоб рішучий вплив на збільшення інтенсивности праці народу.

Інж. Іван Лучишин.

# ПО ШИРОКОМУ СВІТІ.

— Вулькан на горі Асама під Каруізаба, що був нечинний, вчора рано зачав викидати хмари диму. Також вулькан на горі Ато вчора збільшив свою діяльність.

— Агенція Ренго заперечує вісткам, будь то би дійшло до порозуміння у справі наладнання дипльоматичних звязків між Апостольською Столицею та Японією.

— До Москви приїхала чехословацька летунська делегація під проводом міністра публ. робіт Равбіка, щоби переговорювати у справі створення летунської комунікації між Москвою і Прагою.

— Премієр Флянден піддався нині операції руки. Його брат д-р Карло Флянден заявив, що премієр не може скоро вернутись до праці. Премієр просив, щоби не відкладати вівтіркового засідання ради міністрів, на якім мають обговорити подорож мін. Лявала до Москви і Варшави.

— Перед мерівством 10 округи у Парижі прийшло до виборчої бійки. Один поліцай ранений. Арештували 4 особи.

— З Немари в Еритреї повідомляють, що абісинці, які вийшли за граничну лінію, вбили одного італійського жовніра. Провідник італ. стійки ствердив, що труп є на італійській території та що сліди напасників ведуть аж до границі.

— Президент Естонії Петс переїхав нині через Ригу, до Трускавця у Польщі. В часі 2-годинної перерви між поїздами Петс відпочивав в естонськім посольстві. Хоча подорож президента є приватна, то всеж витали його у Ризі адютант през. Латвії та спеціяльні делегати премієра й інші достойники.

— Згідно з поліційними звітами в часі переїзду королівського почоту з королівської палати до катедри св. Павла в юрбі зімліло 7.000 осіб. 40 відвезли до шпиталю. Одна особа померла на серцевий удар.

— У відповідь на домагання швайцарського уряду, щоби справу схоплення ред. Якоба передати до вирішення мировому німецько-швайцарському судові, уряд Німеччини заявив, що не відмовиться від зобовязань німецько-швайцарської арбітражної умови.

— Директор державного німецького банку Брікман виголосив на тижневім курсі для урядовців банку відчит про теперішню ситуацію нім. закорд. торговлі та девізову господарку. Підкреслив, що Німеччині необхідні сирівці.

# Велика наддунайська конференція

Наддунайська конференція, яка мала відбутися 20. травня у Стрезі пересунена на 15. червня. Міністри закордонних справ, представники Малої Антанти згодились на свою участь під умовиною повного успіху конференції. Чехословаччина має приступити до північно-східного пакту. Румунія і Югославія це рівночасно члени Малої Антанти і Балканської Антанти. Система забезпеки Середної Европи (порушена в Римі Лявалем) має бути здвигнена в Римі і злучитись з системами забезпеки східної Европи і Балкану.

В осередку системи стоїть справа незалежности Австрії. Вона стане предметом кількастороннього т. зв. наддунайського пакту, який малиб підписати принципіяльно всі сусіди Австрії, з виїмком Швайцарії і сукцесійних держав. Наддунайський пакт зобовязувавби підписані держави задержати політичну незалежність Австрії, не вмішуватись в її внутрішні справи і спільно нарадитись на випадок загрози її незалежности. Це був би виразно консультативний пакт. Але двосторонній договір забезпеки доповнить цей пакт і поставить більше далекосяглі зобовязання, підписаних під договором держав, включно до воєнної допомоги.

Коли зратифікують наддунайський пакт забезпеки, тоді стає безпредметовий британсько-французько-італійський консультативний пакт. Ясно, що для незалежности Австрії важніші такі небезпечні договори, ніж сам наддунайський пакт. Італійський уряд робив проєкти французькому урядові, щоб оборонити Австрію (навіть мілітарною силою) а тимсамим охороняти себе перед нац. соціялістами. Франція згодилась би тільки під умовиною, коли будуть істнувати подібні договори між Італією і Чехословаччиною.

У Чехословаччині помітне змагання зблизитись до Італії. Прага свідома небезпеки, яку для неї представляє націонал-соціялізм. Бенеш правдоподібно згодиться на договір з Австрією.

Югославія може сподіватися, що переговори з Білгородом і Римом доведуть до успіху. Переговори з Німеччиною не стануть тому на перешкоді.

Принципіяльно ні Чехословаччина, ні Югославія не мала би нічого проти мілітарно поміч них договорів. Одначе закінчення тих договорів залежатиме від двох справ.

Скасування мілітарних клявзуль для давніших середніх держав: Болгарії, Угорщини й Австрії і від справи реставрації повороту Габсбургів, яка має покищо радше теоретичне значіння. З того приводу повстав конфлікт між Лявалем і Тітулеском. У своїй подорожі до Білгороду і до Братислави намовив Тітулеску Єфтича і Бенеша підписати протоколи проти реставрації Габсбургів.

Уряд Шушніґа і уряд Дольфуса натякнули, що тільки за згодою великодержав і за згодою сусідів Австрії привернули би монархію. Однак згадання протокол Малої Антанти вважають за встрявання у справи Австрії і тимсамим він не в дусі пакту про невстрявання у справи Австрії.

Туреччина жадає, щоб її приняти до наддунайського пакту як члена балканської антанти. Італія й Австрія виразно проти цього. Туреччина загрожує заложити вето на підставі 4. артикулу балканського пакту проти приняття Румунії і Югославії до наддунайського пакту. Наскількиб Італія згодилася на заключення пакту забезпеки для східного моря. Туреччина зріклась би своїх домагань. Становище Німеччини й Мадярщини ще незнане.

Але певне те, що всі держави лишуть Мадярщині повну свободу приступити до наддунайського пакту або ні. В справі наддунайської конференції повідомляє ПАТ і Агенція Стефані з Венеції таке: Приготування до майбутньої конференції відбуваються приявно, покищо розглядають господарські і політичні можливости співпраці, опираються на протоколах з 7. січня. Після вияснення деяких важніших точок, стверджують одноголосність поглядів усіх трьох урядів. Надіються, що ці переговори влекшать порозуміння між усіми краями, заінтересованими в конференції. Перед закінченням розмов міністри Кавя, Берґер-Вальденеґ і Сувіч вислали телеграми з привітом до Мусолінія, Шушніґа і Ґембеша. Після інформацій з мадярських кол 1) делеґація годиться заключити наддунайську конвенцію про невстрявання. Мадярщина малаб дістати запевнення, що під те поняття не можна підтягати пропаґанду для мирового трактату. Про заходи будучих конвенцій повідомлять дотичні уряди. 2) У справі рівноуправнень зброєнь має Мадярщина вдоволитись обіцянкою, що Італія піднесе ту справу незабаром і покличе конференцію щодо зброєння держав. Така конференція відбулась би по закінченню наддунайської конференції. 3) У господарських справах мають продовжити минулорічні умови, згідно з якими Італія мала би купити пшеницю на Мадярщині. 4) Справу трактатів взаїмної помочі мають вважати за неактуальну.



# З українського життя в Чехословаччині.

## Товариство Українських Письменників і Журналістів у Празі.

Дня 11. м. м. відбулися Загальні Збори Т-ва Українських Письменників і Журналістів у Празі, на яких після ухвалення абсолюторії старій Управі вибрано нову у складі: д-р Борис Гомзин — голова, проф. Леонід Білецький — заступник голови, доц. Григорій Омельченко — секретар, Мирослав Григоріїв — скарбник і члени Управи: д-р Павло Багацький і проф. Марія Омельченкова. Ревізійна Комісія: проф. Сергій Шелухин, проф. Н. Григоріїв і письменник Спиридон Черкасенко.

За минулий рік у Т-ві відбулися 34 сходини, присвячені рефератам чи святам, крім того виставка підкарпатської преси забрала три дні, разом 37 днів, що вимагали відвідування членів Товариства.

На 37 сходинах було 476 осіб. З них 275 членів Т-ва і 201 гостей. Пересічно на кожні сходини припадає 14 осіб.

На зібраннях виголосили такі реферати чи прочитали власні твори: Д-р Борис Гомзин: оповідання: „Кокаїн", „Кара", реферати: „Праця Марії Омельченкової на еміграції", „Завдання українських письменників і журналістів за кордоном, зокрема в Чехословаччині", „Думки про війну" (книга Рене Квітона). Аркадій Животко: „Сімдесять пять літ преси Підкарпатської Руси", „Літературна продукція на Україні в рр. 1932—1934", „Політично-громадська діяльність д-ра Люція Кобилянського", „Адольф Черні й українці". Григорій Омельченко: „Ян Шнобо як письменник", „Д-р Едуард Бенеш як журналіст", „Д-р Франтішек Совкуп, трибун чеського народу", „Життєпис д-ра Люція Кобилянського", „Життєпис і літературна творчість Адольфа Черного". Проф. Леонід Білецький: „Петро Холодний на державній роботі", „Літературно-наукова діяльність проф. С. Шелухина", „Видавнича діяльність М. Грушевського", „Траґедія і й майбутнє в українській драматурґії". Марія Омельченкова: „Враження з Югославії", „Українці в югославянській пресі", „Тип жінок у творах Шевченка" й оповідання Марко Тимка: „Дари моря і надзвичайна історія". Ф. Мелешко: драми: „Останній", „Завізтавська Січ" і „Мішана кров". Спиридон Черкасенко: „Богдан Хмель", драма, уривки з роману доби козаччини, „Померлі душечки", оповідання. Павло Багацький: „Галина Журба" (з нагоди 25-ліття літературної діяльности). Мирослав Григоріїв: „Що за знаком Вітеса" (репортаж зі сучасної Литви). Роберт Лісовський: „Творчість Петра Холодного". Михайло Обідний: „Петро Холодний" (спогади). Проф. Софія Русова: „Серед народовольців 70. років". Олександра Чернова: „За море океан" (траґедія з еміґрантського життя). Проф. Сергій Шелухин: „Моя літературна полеміка з Ю. Кулаковським і В. Шульгиним".

Крім того виступали з рефератами гості: Д-р Евгенія Балабасова: „Життя і праця Марії Омельченкової на Кубані". Д-р Хаб, редактор чеського часопису „Народні Освобожені": „По-

їздка чеських журналістів на Україну". Ян Шнобр, чеський письм.: „Лірична чеська продукція за рр. 1933—1934".

Т-во брало теж участь у ріжних українських національних святах і чеських культурних акціях, як напр.: свято 1. листопада, свято в память зимового походу, свято 22. січня, відкриття Т-ва „Просвіта", академія „Українського Сокола" жалібна академія памяти М. Грушевського, свято Шевченка, Ювилей Ферстра, ювилей Адольфа Черного, 50-ліття Чеського Промислового Музею, 60-ліття сенатора Пламінкового ювилей проф Мільчоха та інших. Т-во висилало привіт ріжним українським інституціям і видатним діячам, також і чеським, з приводу ювилеїв і свят.

У Товаристві працює всього 22 членів.

Крім того Т-во випрацювало анкету для з'ясування умовин життя і праці українських письменників і журналістів, якої не могло перевести в минулому році за браком матеріяльних засобів, бо Т-во живе лише членськими вкладками. Т-во сподівається перевести цю анкету в цьому році.

*Григорій Омельченко*, секретар.

# Економічний огляд.

### Українська хроніка

## III. УКРАЇНСЬКИЙ СТАТИСТИЧНИЙ РІЧНИК.

Перед нами третій випуск річника Українського Економічного Бюра у Варшаві. Появився він цим разом під новою назвою, у якій зазначений його статистичний характер. І саме цей характер робить згаданий річник цінним і симпатичним. Бо статистика — це ділянка, якою в нас таки справді ніхто не турбується. „Hol dich der Teufel und die Statistik!" — вигукнув колись з досадою Ніцше. Ми (чи точніше покликані до цього інституції) теж вихрещуємось від статистики, немов від несамовитої потвори, вважаючи статистику мабуть тим, чим уважала її Европа в І. половині XIX. ст., а саме: чисельним представлюванням відносин у державі. Те, що в нових часах статистика стала цінною для всіх ділянок людського життя і знання, що є вона підставою оцінки суспільних явищ, важного зокрема для націй позбавлених власних державних організмів — це нас мало турбує. І тільки в ряди годи відчуваємо, що **офіціяльна статистика нас не вдоволяє, що вона побудована на інших основах, що її вихідною точкою не є те, що нам потрібне.**

Не вважаючи на найкращі бажання — Українське Екон. Бюро у Варшаві не може нам у своїх річниках дати національної статистики у її (що так скажемо) чистій формі. Це праця, яка вимагає ґрунтовних дослідів звязаних з аналізою, сеґреґацією і контролею офіціяльних даних, вимагає відповідного інформаційного апарату і фондів. Не пересуджуємо майбутніх осягів цього Бюра. Вони — до речі — напевне будуть щораз більші, так, як щораз кращі, повніші і цінніші є річники, якими нас це Бюро рік-річно обдаровує. І коли ми дозволили собі на цьому місці „зітхнути" за нашою „нац. статистикою у чистій формі", то нехай цього ніхто не розуміє, як зменшення вартости зазначеного вище річника. Навіть у тій формі, в якій находимо у ньому статистику, звязану з нашою землею і населенням, з досягненнями нашої духової і матеріяльної культури, — навіть у тій формі ця статистика має в наших обставинах свою велику вартість і віддати нам може на кожному кроці цінні прислуги. Багатий цифровий матеріял, зібраний і підібраний назагал дуже дбайливо (в подробиці не входимо, тут і там трапляються помилки і годі за це занадто винувати редакцію). З признанням треба підкреслити велику ріжнородність, яка йому відбирає характер сухого зведення цифр (що його має напр. офіціяльний „Mały Rocznik Statystyczny), а через те може зацікавити й людей, які від цифр утікають і ними ніколи не цікавились. Низька ціна при близько 300 стор. тексту, багатьох таблицях (з великою таблицею д-ра Кубійовича) причиниться теж до поширення цієї цікавої книжки.

### Польська хроніка.

## НОВА КОНСТИТУЦІЯ І ГОСПОДАРСЬКЕ ЖИТТЯ.

Нова конституція принесла в арт. 5. пункт 1. як засаду тезу, що **„творчість одиниці є підоймою збірного життя"**. Ствердження цієї тези приняла польська преса з великим вдоволенням, при чому в тій чи іншій формі зазначила суперечність, яка є поміж дійсністю (зетатизованим госп. життям) і цією постановою нової конституції.

## ПОЛЬСЬКО-ФРАНЦУСЬКА ГОСПОДАРСЬКА ПРОБЛЕМА

Усім читачам політичної преси відомо, що доволі гостро зарисувалась в останньому часі політична польсько-французька проблема. Основується вона (коли це представити найпростіше) на тому, що поляки орієнтуються на західнього сусіда, а французи на большевицький схід. Та не всім читачам відомо, що існує господарська польсько-французька проблема, яка не менше псує кров обом „союзникам". Цією проблемою займається дуже часто польська преса і тоді не один докір паде під адресою багатої Франції. Цілу газетну студію бо аж 9 фейлетонів присвятив цій справі паризький кореспондент „Газети Польскої" за підписом „Економікус". Усе непорозуміння спроваджує він до двох засадничих постулятів Польщі: Франція повинна дозволити більше Польщі імпортувати й повинна інакше ставитись до польських еміґрантів. Господарська проблема щезла би, коли б — мовляв — у Франції зрозуміли, що собою представляє Польща політично і господарсько. Отже — як бачимо — суть річи є в недоцінюванні Польщі Францією.

## ДОТЕПЕРІШНЯ АКЦІЯ ВІДДОВЖЕННЯ НЕ ВДОВОЛЯЄ. — НОВІ ПОСТУЛЯТИ.

Жовтневі закони про віддовження — як подає польська преса — свого завдання не сповняють. Хлібороби не можуть платити рат. І щораз голосніше лунають голоси за новим урегулюванням справи довгів. Домагання йдуть у таких напрямках: 1) завішення сплати капіталу до часу, коли сіль.-господарська продукція знову буде оплачуватись; 2) обниження відсотків від конвертованих через Акцептаційний Банк довгів; 3) скреслення т. зв. „цельових" кредитів державних банків; 4) звільнення від відповідальности за чемностеві жира (хлібор. кооперативи); 5) значне обниження довгорепинцевих поворинних зобовязань.

## ГОСПОДАРСЬКІ НОВИНИ.

Т. зв. **„сціленому"** промисловому податкові від обороту підлягають від 1. травня пиво, горівка, оцет і дріжджі. — Вся **статистика** буде зосереджена в Гол. Стат. Уряді. Без його дозволу **не буде ніхто** обтяжувати підприємства статистичними запитами. — Звідомлення з **„міжнародніх торгів"** у Познані говорять з захопленням про прекрасну їх організацію. „Ц. Ґазета Гандльова" пише, що ці торги є імпрезою на першорядну скалю, яка утримана в поважному відношенні до подібних імпрез у Липську чи в Празі. — Союз Пром.-Торг. Палат повідомив про **обниження цін деяких артикулів. До них належать рури, ванни, жарівки й електр. провідники, кераміка, фаянси, лопати,** сокири, вила, ріжні роди паперів, карбід, боракс, сірчаний квас, тощо. **Зате ціни скартелізованих артикулів знову зросли.**



### Свівова хроніка.

## ПІСЛЯ ДЕВАЛЮАЦІЇ ДАНЦІҐСЬКОГО ҐУЛЬДЕНА.

В мент, коли після великої горячки в нутрі золотого блоку в наслідок спинення атаків міжнародньої спекуляції ситуація дещо заспокоїлась, несподівано Данціґ проголосив „перецінку" своєї валюти, ґульдена. І знову та сама історія: не брак золотого покриття, яке — не вважаючи на поважний відплив золота з Данціґу за останній час — усе таки на 10 прц. вище, ніж того жадає статут Данціґського Банку. Знову господарські причини, вимоги нормального ходу торговлі із закордоном, у першу чергу із Польщею і з Англією. Цей нормальний хід ставав щораз труднішим через дорожнечу данціґської валюти. І сенат рішив обнижити вартість ґульдена на 42.37 прц. та зрівнати його в той спосіб з польським золотим.

Польська преса з вдоволенням приняла це рішення данціґської влади, добачуючи у цьому новий доказ, як тісно звязаний Данціґ з польським запіллям. Хоч з другої сторони господарська преса побоюється, що Данціґ зможе тепер більше конкурувати з Ґдинею.

## СРІБНА НЕБЕЗПЕКА.

Ми вже подавали на цьому місці звишку цін срібла, спиняючись на причинах цього явища. Тепер уже щоденно цікавляться сріблом газеть нотуючи щораз зростаючу ціну унції срібла, а фінансові кола на заході вважають цілу історію зі сріблом дуже небезпечною. Госса вартости срібла викликала вже відповідну протиакцію Китаю, Мексика й інших держав, звязаних тісно з долею срібла.

**В. Н-вич.**

# Фальшиві алярми.

### З приводу ліцитації польських фільварків.

Краківський „Іл. Курер Цоденни" бє безупину у великий дзвін тривоги у звязку з ліцитаціями задовженої великої посілости у східних воєвідствах. Пояснюючи це явище загальною господарською кризою та нерентовністю рільного господарства, орган загорілого польського шовінізму лементує, що польський стан посідання на „кресах" корчиться, бо ліцитована земля переходить здебільша в руки чужинного елементу, „переважно ворожого супроти польської державности".

Якийсь Юліян Швед у згаданому часописі з 8. ц. м. звертає увагу на останні оповіщення Виленського Банку Земського, що виставив на білоруських, поліських і волинських землях на ліцитаційну продаж 440 земельних маєтків, що обіймають загальний простір 412.627 гектарів. Тільки незначна частина цієї землі, читаємо, перейде в польські руки або стане власністю Банку, а більшість перейде в руки національних меншин, які на думку автора **приступають зорганізовано до акції**. Литовці стають до тих ліцитацій з капіталом 8 міліонів зол., а „українці і жиди розпоряджають також поважними сумами". Викупно цих земель видається авторові тим легшим, що виставлено їх на ліцитацію за залеглости в загальній сумі 11 міл. 652 тисяч зол., підчас коли в Банку лишається ще дальше задовження на 21 міліонів. Отже задовження зовсім не надмірне, бо пересічно 80 зол. від гектара. Тому автор, мабуть особисто інтересований, апелює до управи Банку, щоби дав якнайбільші полекші своїм довжникам і не допустив до дальшого упадку польського стану посідання в користь чужинців.

Річ ясна, що під тим патріотичним алярмом криється багато фальшу і неправди. Загально відомо, що перехід польської обшарницької землі в непольські руки не такий легкий, бо всі можливі польські чинники не допускають до купівлі обшарницької землі дрібними землевласниками української народности. Звичайним страхопудом є теж твердження, що українці розпоряджають в тій цілі якимись спеціяльними фондами, а навіть якби щось і було, то не осягнуло ніякого успіху, бо поляки дуже дбайливо форсують всюди свою кольонізацію. Тому всі „Курєркові" алярми є тільки пляновим юдженням проти національних меншин, спеціяльно українців, та маскованою спробою рятувати збанкротованих польських землевласників.

**Ширіть наш часопис!**

# Відгуки грецького повстання.

**Романтична історія Олени Кекропульос.**

ОФІНОР. Повідомляють з Атен, що підчас суду над повстанцями, яких схоплено в полон, стала відомою романтична історія Олени Кекропульос, молоденької панни з дуже відомої атенської родини, яка зорганізувала цілий відділ амазонок і з ними пристала до повстанців. Вона розповідала, що її предок був одним з провідників повстанців у часах визволення Греції і що він дістав від знаменитого англійського поета Байрона в подарунок кинжал з написом: „Воля або смерть" та що цим кинжалом він виборов незалежність батьківщини. Олена Керкопульос зі своїм жіночим відділом завдала немало клопоту урядовому війську і вела партизантку в горах ще тоді, коли вся решта повстанців склала зброю. Проти неї мусіли вислати сильний відділ піхотного війська, який окружив її в горах з рештою її „амазонок", яких ще було до 200. Бачучи, що опір вже неможливий, вона вивела своїх товаришок невідомою нікому стежкою, а сама повернулася і затримувала наступ війська, поки вони не вийшли з небезпечного місця. Коли ж побачила, що за хвилину буде схоплена, пробила собі в груди кинджалом Байрона і згинула на місці. Переможці поховали її на місці бою з військовою пошаною.



# Проєкт нової виборчої ординації.

### СОЙМ МАТИМЕ 200 ПОСЛІВ, СЕНАТ 111 СЕНАТОРІВ.

У вівторок 7. травня ц. р. відбулось у президії ради міністрів засідання конституційних груп сойму і сенату, членів ББ під проводом прем. В. Славека. В нараді взяло участь 40 послів і сенаторів, міністер внутрішніх справ Косцялковський і маршали сойму і сенату. Засідання відкрив прем. Славек в год. 11-ій передполудне і виголосив реферат, в якім зясував тези нової виборчої ординації.

На вступі премієр згадав, що кілька років присвячено праці над конституцією. Одночасно виринуло питання, як мають вибирати сойм і сенат. Опісля премієр говорив про заходи, щоб у соймі були представники найширшої опінії громадянства, в сенаті звертали більше уваги на державні потреби. Пригадав завдання сойму та гостро критикував акцію політичних партій підчас виборів.

### 100 ВИБОРЧИХ, ДВОМАНДАТОВИХ ОКРУГ.

Сойм складатиметься з 200 послів, сенат зі 111 сенаторів. Польща буде поділена на 100 виборчих округ, в яких вибиратимуть по двох послів. Варшава буде поділена на 6 виборчих округ і вибиратиме 12 послів, Лодзь матиме три виборчі округи і 6 послів, Львів буде ділитись на дві виборчі округи і вибиратиме чотирьох послів.

### ДВІ ВИБОРЧІ ЗАСАДИ.

Вибирати послів до сойму матиме право кожний громадянин, що скінчив 24 літ, послом може бути громадянин, що скінчив 30 років.

Вибори до сенату будуть тільки посередні. Право голосування матимуть тільки громадяни, які мають воєнні відзначення та ордери і скінчили 30 років; сенатором може бути тільки заслужений громадянин, який скінчив 40 років життя. Одну третину сенаторів призначуватиме президент, дві третини вибиратимуть.

### ВИБОРИ ЗА 54—60 ДНІВ.

Головного виборчого комісаря буде призначати президент поміж суддів або осіб з кваліфікаціями суддів. Вибори відбуватимуться у неділю, найскорше за 54 дні, найпізніше за 60 днів від оголошення виборів.

### ЯКІ ВИБОРЧІ КОМІСІЇ ЧИ ПАК КОЛЕҐІЇ СТАВИТИМУТЬ КАНДИДАТІВ?

Кандидатів ставитимуть виборчі комісії чи пак колеґії для кожної округи зокрема. В склад виборчих колеґій входитимуть представники територіяльної самоуправи, себто повітових, волосних і міських рад, представники промислово-торговельних, ремісничих і хліборобських палат. Якщо виборча округа начислюватиме понад 100.000 мешканців, тоді до колеґій висилатимуть ще лікарська, адвокатська і нотаріяльна палати та професійні союзи по одному представникові на 500 членів. По містах, де є вищі школи, висилають до виборчих колеґій своїх представників теж сенати цих шкіл. Послів і сенаторів вибиратимуть у кожній окрузі більшістю голосів.

Вкінці премієр запевняє, що в національно-мішаних округах відсунення від виборчої акції політичних партій доведе ці національности до реальної співпраці.

—o—

## Експозе канц. Гітлєра.

З Берліна повідомляють, що райхстаґ скличуть около 15. травня. Гітлер виголосить експозе про закордонну політику

## Канал Сян-Дністер.

**Водна злука між Галичиною, Волинню та Поліссям.**

Аґ. Вскхд повідомляє, що управа львівської округи Морської та Кольоніяльної Ліґи розглядала проекти урухомлення більших водних робіт у Галичині, щоб цей терен злучити з іншими.

Проект опрацював інж. Красуцький. Обіймає він помисл будови штучних водних шляхів у південно-східній частині краю, а саме: злука Сяну з Дністром штучним каналом, далі будова штучного відгалуження від того водного шляху через Львів до Буська й до Луцька на Стир, а вкінці реґуляція та сканалізування Висли, Сяну, Дністра й Буга, щоб так створити основу для повних водних доріг.

Проекти ці розглядатимуть в червні ц. р. на загальному зїзді Морської та Кольоніяльної Ліґи. Зїзд той відбудеться підчас морської подорожі на кораблі „Косцюшко" по дорозі з Ґдині до Борнгольму.

## Пікар у Польщі.

ВАРШАВА, 7. 5. ПАТ. Відомий дослідник стратосфери професор Пікар приїхав із Брюсселі до Варшави. На двірці витав його заступник шефа департаменту аеронавтики й ін. Із Пікаром приїхав відомий аеронавт, учасник ост. змагань за чашу Ґордона-Бенета, Еріх Тільґенкамп.



ІЛАРІОН СВЕНЦІЦЬКИЙ.

# Контрасти

## в житті й творчості Гоголя.

**(З приводу 100-ліття „Тараса Бульби").**

Родовитий українець, що все життя думає по українськи — як це виходить зі стилю його писань та висловів у листах — стає одним із творців нової російської літератури. Щиро любить свою рідну Україну, проте вже з юнацьких літ тільки про те мріє, як видістатися з неї у столицю Росії; а з далекої півночі тужить за Україною — лише немає в нього вольного часу відвідати її. Безперечний патріот російський і вірний син православної церкви — найкраще почувається тільки в Римі, в осередку католицького світа, та згодом захоплюється одним-другим містичним твором католицьких письменників, зокрема Томи Кемпійського про наслідування Христа. Гуморист виступає з дивно сумною повістю, поет і естет стає мало що не фанатичним проповідником і вчителем моралі нового життя. Завсіди слабовитий мріє про новий тип сильного громадянина-діяча. Таких контрастів можна би в житті Гоголя зібрати значно більше, але й наведеного вистарчає для зрозуміння душі Гоголя і його творчого шляху.

Одначе ближчий розгляд цих контрастів приводить нас до висновку про повні природну основу їх діючої сили. З подібними контрастами стрічаємося майже щодня та не тільки в одного Гоголя.

Співтворцями російської літератури був цілий ряд визначних попередників-земляків Гоголя: Богданович (*1743) автор „Душеньки", Квітка-Основяненко (*1778), Наріжний (*1780), автор першої історичної повісти з українського життя „Бурсак", і Гнідич (*1784) перекладчик „Іліяди". Працювали в цій літературі ровесники та молодші сучасники Гоголя: Кукольник (*1809) Гребінка (*1812), Афанасієв Чужбинський (*1816), Мордовців (*1830). Закінчують цей ряд визначні письменники українського роду — Немирович-Данченко (*1845), Короленко (*1853)... А навіть Шевченко (*1814), ґеніяльний творець ідеологічних основ національної свідомости в українській літературі, дав чи не більше творів по російськи, як по українськи, а в тому знаменитий „Дневник" 1857-8 рр.

Одначе ані Квітка з Гребінкою ані Шевченко не тільки, що не належать до основоположників російської літератури, але навіть не займають ніякого місця в її історії. Їх українські твори є літературними перлами, а російські писання без значіння для росіян, хіба тільки історично-літературними документами широкого обему їх письменської творчости. Ці звичайні в українсько-російських взаєминах контрасти мають в історії національних літератур свої аналоґії. Згадатиб тільки французькі писання Гете і Пушкина, англійські Лермонтова, що зовсім не ввійшли в історію французької та англійської літератури. Писання ці явилися як вислід моди даної доби зі своєрідним інтернаціоналізмом і космополітизмом у світогляді визначних представників европейських літератур, та водночас щирих національних патріотів.

Життя українців к. XVIII в. і пол. XIX в. проходить таки в руслі державно-міжнародного єднання: на Подніпрівї — з росіянами, на Подністрівї і Побужі — з поляками, на Попрутті — з румунами, та на Закарпатті — з мадярами. Ця струя захопила на Україні саме тих, що мали велику природну мистецьку силу в собі. Ось такто попередники й сучасники Гоголя, та сам Гоголь — посвятили свою поетичну творчість літературі російській. Ріжні були причини цього явища, одначе ніодин з тих письменників ніколи не цурався свого українського походження та ніколи не ставився вороже до розвитку самої української літератури, в обороні прав якої доводилося неодному з них виступати.

У світовій літературі новішого часу стрічаємо подібне явище в творчості поляка Корженьовського, звісного Конрада — творця англійських повістей, який сам заявляє, що він навряд чи міг би був стати польським письменником. Є вже такі причини в житті навіть сучасних українців, от хочби фізика Пулюя та хеміка Горбачевського. Їх наукова діяльність є тісно звязана з німецькими університетами та з німецькими науковими виданнями. На рідній землі вони обі моглиб були дійти хіба до кермування ґімназійними кабінетами, бо своїх університетських катедр та спеціяльних наукових видавництв в українців у тому часі не було... Очевидно — свідомість цього стану болить нас, але наука й життя розвиваються не в площині почувань, тільки в умовинах якоїсь сприятливої дійсности...

*(Далі буде.)*

# НОВИНКИ



— **Чергове засідання Комісії нової історії України при Історичній Секції НТШ** відбудеться в пятницю, дня 10. травня в 6-ій год. веч. у Бібліотеці НТШ.

— **У вступних іспитах** до 1. кляси середних шкіл зроблено деякі зміни. Молодь вносить подання в справі принняття не до дирекції гімназії, але до дирекції вселюдної школи, в якій досі вчились. Ці подання опінюють дирекції шкіл і висилають їх до кураторії, яка опісля предкладає їх дирекції гімназії. Вступний іспит потреває чотири дні й обіймає всі предмети. Звільнені будуть тільки діти, що виробили письменні задачі дуже добре. Дальшою новиною буде участь учительства вселюдних шкіл в іспитових комісіях, хоча рішатимуть вчителі гімназії.

— **Хто виграв на льотерії?** В нинішнім тягненні Держ. Кляс. Льотерії впали виграні на такі числа: 50.000 зол. на ч. 96151. 5000 зол. на ч. 145583 162240 174820. 2.000 зол. на ч. 228 13002 19798 40453 44131 49115 57305 68314 87541 91157 91695 91918 111379 118636 122175 129609 134757 181153. 1.000 зол. на ч. 5390 5777 6064 5750 8190 8385 12035 12501 12520 13844 15115 15364 21733 21463 23749 23858 35585 39913 46167 75519 75519 75020 78546 84368 91280 93126 101616 109087 113934 155181 156359 166895 184610 184652. 10.000 зол. на ч. 50645 58730 74402 181160. 5.000 зол. на ч. 41718 54234 98200 97578 148711. 2.000 зол. на ч. 10181 12408 15818 41812 44688 61320 730753 80874 960046 116451 133817 136115 143194 152728 174573. 1.000 зол. на ч. 455 7609 18786 27003 30547 35623 38886 42588 44688 48923 63637 74578 79081 88811 89587 91730 90530 96552 110272 110922 110936 111114 111296 117076 121141 125251 125457 127218 127782 131317 133147 137560 145617 152458 157961 160803 174684 189034 181600 183000.

— **Дикий напад „стшельців“.** В дочерній капличці в селі Грималівка парохії Щуровичі пов. Броди правив о. парох Плешкевич у третій день Великодня богослуження. Коли два хористи йшли також до каплички, напало на них кількох „стшельців“ і здираючи їм червоні стяжки від вишиваних сорочок, почали їх бити мотиками, сокирами і дрючками. На крик напалених кинулись їм на поміч люди, що стояли під каплицею і слухали проповіди. Розпочалась загальна бійка, що тривала 3 години. Священик мусів перервати співану Службу Божу й докінчити її тихо. Щойно інтервенція священика і солтиса припинила заворушення. Вони упросили розярену юрбу, зложену з якої тисячки осіб, розійтися і не допустили до самосуду на напасниках, що профанували богослуження. Вислід бійки був такий, що кільканацять осіб було тяжко побитих. Слід додати, що день перед тим один „стшелєц“ побив одного українського хлопця зі Щурович. Після події під каплицею приїхала до Грималівки поліція, перед якою „стшельци“ зізнали, що то українці напали на них і тому домагалися, щоби спровадити військо. Поліція списала протокол з кількома українцями м. і. з Кривоніжкою, головою читальні у Грималівці.

— **Ніодин селянин не є війтом.** Так вийшло в перемиському повіті. З поляків стали війтами два капітани, один дідич, агроном, 1 посесор дібр, 1 пшодовнік поліції, 1 учитель і 1 купець. З українців затверджено трьох, а то ем. суддю, інжиніра і промисловця.

— **Зловживання в чортківському пов. виділі.** Апеляційний суд у Львові розглядає справу великих зловживань у чортківському повітовому виділі. Як обвинувачені станули: самоврядний інспектор Сукасевич, бухгальтер Ковальчук, урядовець Яримкевич і начальник виділу Ґльодт, всі засуджені за спроневірення 29.000 зол. на кару 2-літної вязниці. Розправа потреває довше.

— **Жінка чи куплена господиня.** Апеляційний суд у Варшаві розглядав сензаційну справу душогубства у звязку з продажею доньки. Заможний кольоніст у селі Клетові пов. Радом, Влад. Перунський, мав хору жінку. В тім селі був теж бідний селянин, Йосиф Тарґонський, що мав уродливу доньку, 20-літну Софію. Отже Перунський предложив Тарґонському купно його доньки за 6.000 зол., щоби доглядала його жінку. Бідний селянин згодився радо й одержав 3.000 зол. на руку, а решту мав діставати ратами. Дівчина перенеслася зараз до Перунського і сталася відразу господинею дому. Жінки свого господаря вона зовсім не хотіла доглядати. Не подобалося це 23-літному синові Перунського, Маріянові, що почав протестувати проти батьківської трансакції. Почалися сварки, аж врешті син, доведений до краю, стрілив крізь вікно і вбив свого батька. Справою занявся суд і засудив Маріяна Перунського на рік вязниці. Проти того присуду відкликався прокуратор і апеляційний суд розглянувши справу, відложив її, щоби вислухати опінію психіятрів.

— **Жертви модної „лінії“.** В одній віденській санаторії померла мадярська графиня Михайлина Мікеш наслідком форсовного лікування, що мало зменшити її тушу. 31-літна графиня хотіла за всяку ціну бути стрункою як фільмові артистки. Тому морила себе голодом і заживала всякі ліки, що стягали з неї товщ, не зважаючи на стан свого здоровля. Врешті довела до того, що важила тільки 29 кг., але одночасно дістала сухоти, які загнали її в домовину. Осторога для всіх молодих жінок, що мучать себе задля модної „лінії“.

— **Нові понадокеанські лети.** Як повідомляє нюйоркська преса, в найближчих тижнях і місяцях відбудеться низка понадокеанських летів з американського континенту до ріжних місць старого краю. Перш усього приготовляються до лету два португальські брати, Альфред і Юрій Монтеверде, а саме з Ню Йорку до Лісабону. Скандинавський летун Тор Сольберґ хоче летіти з Ню Йорку до Норвеґії. Ляйтнант Джордж Понд, що торік летів до Ірляндії, хоче повторити свій лет до Европи. Зачувати, що Гуґо д'Анунчіо, син італійського письменника, хоче його супроводити. Також Сабені вибирається літаком до Европи і шукає собі відповідного партнера. Чарльс Фолей із Сліґо (Ірляндія) плянує таку прогульку понад Атлянтик: з Ню Йорку до Дебліну, де переночує, а звідтіль назад до Ню Йорку, де надіється начасе прилетіти на обід. Про Кляйда Пенґборна говорять, що він приготовляє новий лет понад Тихий океан. Його товаришем буде Бенет Ґріфін з Оклягоми, що простір Нова Фундляндія-Берлін перелетів на 3 години швидше ніж Пост.

— **Королівство на продаж.** До Швеції приїхав голосний свого часу шведський моряк Карло Петерзен і оголосив, що продасть своє королівство на острові Тибар, яке находиться в південній частині Тихого океану в архіпелягу Бісмарка. Він приїхав туди з жінкою ще з кінцем мин. століття і згодом тубільці проголосили його своїм королем. Одначе після довшого „панування“ король і королева переконалися, що підсоня острова не служить їхньому здоровлю. Вони терпіли все частіше на малярію, аж врешті вернулися до рідного краю, щоби лікуватись. Покищо не знайшов[illegible] купець на далеке морське королівство, хо[illegible] є на ньому, мовляв, навіть золотодайні тере[illegible]

—o—

# З театру.

ВЕЛИКИЙ МІСЬКИЙ ТЕАТР: „ПОСОЛ ДО Б[illegible]ГА“, песа на 3 дії *Меріяма-Лужницького.*

Песа на релігійну тему: боротьби унії з пр[illegible]вославям. Головний конфлікт, довкола якого м[illegible] йти дія — мученича смерть св. Йосафата Кунц[illegible]вича. Але сам мученик не має майже ніякої ро[illegible] Не бачимо його енергії ні індивідуальности, н[illegible] чуємо ніяких слів, що могли би поривати масу. Перша ява висуває думку, що діяльність витеб[illegible]ського архиєпископа побачимо на історичному тлі; після кількох натяків на історичні відноси[illegible]ни вся дія переходить на теольоґічні диспути. [illegible] й масові сцени, які дозволяли би догадуватись, що буде це песа на тему боротьби сліпої маси з визначною індивідуальністю. А проте маса ця поводиться майже механічно, як і сам головний герой, пасивний, без індивідуального обличчя, майже манекін.

Пояснюється це просто: щоб вивести на сцену драматичний конфлікт з релігійним підкладом, треба релігійну ідею перетворити в якісь оригінальні образи. Крім великого драматичного таланту, автор мусить бути ще глибоко релігійною людиною; надхнення не оклеїш, ідеї не придумаєш на замовлення. Дискусії духовних на тему вищости католицизму чи православя більше можуть засіяти сумнівів, ніж скріпити вірних. Якби така песа мала на меті розбуджувати релігійну віру, то треба би повторити одну фразу з неї: „Стримайте бій, заки не наладнаються політичні відносини“. Те, що бачимо на сцені — таке сумне, що ніхто не хотів би, щоб повторились події з XVII. в., братовбивча війна на релігійному тлі.

Не маючи сцени для проб, організатори вистави не мали мабуть змоги її підготовити: 5-ох професійних артистів, Блавацький, Сорока, Боровик, Паздрій та Ольський, мали дрібні ролі, робили з тексту, що могли. Св. Йосафт, папа і кардинали не робили враження тих великих людей, яких мали зображати. Масові сцени — найважчі для режисера, були тільки аматорські і нпр. у такій кульмінаційній сцені, як убивство св. Йосафата — тенісові мячики замісць каміння, відбирали їй усю повагу дійсної події. Для глядача залишались на сцені тільки настроєві походи черців з піснею (гарні хори!) і — гарні хмаринки на небі. Відвертаючи очі від деяких занадто грубих сцен примітивного фанатизму думали ми про те, чи не краще було би перекласти і вивести у нас якунебудь релігійну песу Кальдерона або спромогтись на виставу такого великого католицького письменника, як Кльодель?

Про якісь літературні чи драматичні прикмети „Посла до Бога“ годі й говорити. Публика, приваблена непропорціонально великою рекламою песи, не мала навіть мінімального естетичного вдоволення. Автор узявся за тему ідейно дуже небезпечну, ще й психічно не мав до неї ніяких даних. Релігійні проблеми, значно важчі, ніж проблеми фільософічні, і хто торкається їх прилюдно непідготований, той, замісць надати їм поваги, саме цю повагу їм відбирає. *м. р.*

—o—

# ✝ ПОСМЕРТНІ ЗГАДКИ.

**От. Іван Степанів,** крил., відзн. ювилят, парох в Заболотцях, помер дня 6. травня 1935 року, в 89. році життя, 55. році священства. Похорон відбудеться в четвер 9. V. В. Й. П.!

**Олена Огоновська,** емер. урядничка Дирекції Скарбу, померла в Станиславові дня 19. квітня ц. р. В. Їй П.!

**Ігнатій Криштальський,** архикатедральний управитель хору і дяк, помер 2. травня ц. р. в 67. році життя. Покійний працював на становищі дяка від 1912 р. при катедрі св. Юрія у Львові. Перед тим був у Тернополі, Микулинцях і Городенці. Свідомий українець, від ранньої молодости працював для свого народу в церкві і товариствах. Будучи в Тернополі зорганізував перший папський концерт, а в Городенці першу в Галичині аматорську виставу. По війні взявся з запалом до організації дяків і дав підвалини до їхньої службової прагматики. Належав у Львові до всіх культурно-освітніх товариств та до кінця життя не відмовлявся від народньої роботи. Видав друком дві Служби Божі і в той спосіб управильнив їх співання. Осиротив жінку і троє дітей: Романа — адвоката у Львові, Володимира — складача і Марію, замужню за б. арт. театру Гюняком. В. Й. П.!

# ДИВОГЛЯДИ.

### ЛЬВИЦЯ В ГОТЕЛІ.

До паризького готелю при вул. Елісейських Піль заїхав мистець у плаванні Кеммеріх, тепер фільмовий артист. Обід і вечеру казав приносити собі до кімнати. На другий день виявилось, що мешкає він разом із дресованою львицею. Хоч усевняв він усіх, що вона ходить супокійно як кітка, поліція примусила його посадити її до клітки.

### ОСЕЛ ПОТРЕБУЄ ПАТЕНТ

В австрійському містечку Марія-Енцерсдорф йшов довгий час спір, чи може осел возити дітей на гору для забави без концесії. Міська управа рішила, що такий осел заробляє такою забавою гроші і мусить мати промисловий патент. На те, що він осел — як це трапляється при ріжних істотах з людьми — окремого патенту він не потребує.

### ОМАЧНА СТРАВА.

В Індії веде влада віддавна боротьбу з аматорами — землі, такими, що їдять землю як звичайну страву. В Індії є ріжні роди ґрунтів, що мають у собі таку домішку, що смакує простолюдю. Найсмачніша земля в Індії з білими мушлями. Цікаве, що споживачі землі, не можуть відвикнути від такої страви і згодом нездужають на серце, недокровність і не можуть ходити.

### НІМЕЦЬ, ЩО НЕ ВМІЄ ПО НІМЕЦЬКИ.

Французька поліція хотіла виселити німця Ріттера з міста Рошфор. Він не був французьким громадянином, хоч приїхав до Франції 2-літньою дитиною, рік служив у т. зв. чужинній Леґії в Африці і 6 місяців у поліції. Найцікавіше те, що він не знає зовсім німецької мови і почуває себе французом.

### КОЛИ ПЕРЕПЛУТАЮТЬ ЛИСТИ.

Німецький громадянин Евальд Шу вислав тиждень тому 2 листи, один до управи нац.-соціялістичної партії, щоб його приняли туди як члена, другий до брата, на чужину. Наречена його, що висилала листи переплутала коперти. Урядова партія дістала приватний лист з описом життя в теперішній Німеччині. Шу замісць стати членом партії дістав півтора року вязниці і 5 літ концентраційного табору.



**З дороги життя.**

## Телеґрафічні аґенції.

Кума-нудьга вложила мені в руки книжку про механізм часописних аґенцій. Варт — подумав я — пізнати той апарат, що переказує та фабрикує вістки на цілому світі. 100 літ минає від часу, як паризький купець Авас заснував пресову аґенцію і постачав пресі матеріяли. Нині все йде дротом, каблем, фонограмом, а в нас навіть пантофльоґрамом. За Авасом пішов у Берліні Вольф, у Льондоні Райтер, в Італії Стефані, у нас ріжні рідні бюра на чужині, що подають тільки перевірені звістки, бо переписують їх уже з ґазет.

І за покійної Австрії було „Кореспонденційне Бюро“ і звідти телеграми йшли просто до Львова. Те, що ділось у нас не йшло вікуди, або довкола світа. Аж коли у Кракові повстав відділ „ПАЛЬ“, Львів діставав вісти із Східної Галичини. Відомий польський журналіст, колись редактор „Часу“ згадує, що перша вістка, яку Львів передав на захід, виглядала так:

„Przemyśl. W grecko-katolickiem seminarjum duchownem zawaliły się miejsca ustępowe. Z ludzi nikt nie zginął“.

Така грізна вістка полетіла урядово у світ і мусіла зробити страшне враження своєю східногалицькою закраскою.

Нині, коли страшні вістки йдуть у світ через телеґрафічні аґенції, вони причепурені, підстрижені, напарфумовані. І щоб не знати скільки трупів гинуло від землетрусу, коли це ствердили офіціяльно, землетрус перестає бути страшним, — переміняється в телеґрафічну звістку. Денно зїдаємо таких звісток більше, ніж устриць аматори цієї лакоминки, а проте всіх питаємось довколи: „що чувати?“ І коли нам скажуть, що нашому знайомому запротестували вчора вексель — робить на нас це більше враження, ніж ювилей анґлійського короля. Бо для нас, людей, що привязані до старих способів найбільше автентичне вістка це така, що її передають, вибачте за слово, „на писок“.

І хто хоче мати у нас часопис із справжнім успіхом, повинен мати телеґрафічну аґенцію, що ходила би по місті і передавала передплатникам новини на вухо. До того довів мене 100-літній досвід телеґрафічних европейських аґенцій.

*Тиберій Горобець.*

# Дописи.

**ПЕРЕМИШЛЬ.**

**Виснення.** В „Ділі“ ч. 113 з дня 3. травня ц. р. у дописі з Перемишля п. н. „Два ювилеї“ подано, що перемиська державна гімназія приготовляється до відсвяткування свого 40-літнього ювилею, який відбудеться ще в цьому шкільному році. Щоб не було непорозуміння чи баламуцтва, подаємо до відома, що перемиська гімназія святкуватиме свій 40-літній ювилей щойно в найближчім 1936 р., бо перша матура, по усамостійненні гімназії, відбулася в 1896 р. Тепер збираються вже матеріяли до історії гімназії, яка вийде друком. — Перемишль, 6. травня 1935 р. — **Видїл Кружка Родичів при гімназії.**

**Перемиське громадянство своїм епископам.** В неділю Христового Воскресення зложили представники українського громадянства та місцевих установ у Перемишлі під проводом посла д-ра В. Загайкевича святочні побажання своїм владикам, Преосвящ. Коциловському і відтак Преосвящ. Лакоті. Висказані послом Загайкевичем побажання та слово відповіди наших владик є доказом щирої сполуки, яка вяже перемиське українське громадянство з владичим престолом.

**Вписи до вселюдних шкіл.** Від 1. до 5. червня ц. р. відбудуться вписи дітей до вселюдних шкіл у Перемишлі. Для місцевих і замісцевих дітей призначені школи: VII-клясна коедукаційна приватна вселюдна школа Братства св. о. Николая, котру ведуть зразково СС. Пр. Діви Марії у власній догідній поширеній домівці при вул. св. Івана ч. 42 та публична коедукаційна VII-клясна школа ім. М. Шашкевича при вул. Фр. Смольки ч. 10. До цих шкіл слід зголошувати дітей тим батькам, котрі не мають у своїй місцевості вище орґанізованої школи. Місць для замісцевих дітей не багато, тому завчасу радимо батькам голоситися в управах шкіл устно або письмово, бо пізніше, коли контингент місць у лавках заповниться, більше ні одної дитини не приймуть. Хто хоче дістати письмову відповідь, мусить долучити до листа заадресовану кореспонденційну карточку. Для дітей зпоза Перемишля найдеться вигідне приміщення і дбайлива опіка в бурсах: Гимназійного Інституту і св. о. Николая для хлопців, та в Інституті для дівчат і в Сестер Василіянок на Засянні для дівчат. — При вписах у червні мусить батько предложити метрику хресту, а можливо теж шкільне свідоцтво дитини з минулого шкільного півроку. Бідні діти від оплат на потреби школи звільнені; багатші складають зараз при вписах невеликі датки на інвентар, робітні й помочі. Обі школи й усі чотири бурси забезпечують дітям зразкове релігійне й національне виховання, добру й совісну опіку та солідну підготову наукову чи до вступних гимназійних іспитів, чи до фахових шкіл, тому завчасу звертаємо батькам на них увагу. — Інші часописи просимо це передрукувати.

**ЧОРТКІВЩИНА.**

**Конкурс просвітянських хорів у Чортківщині.** Дня 21. квітня ц. р. відбувся в першому районі в Улашківцях конкурс читальняних хорів з Улашковець, Юриднки, Заболотівки, Милівець, Росохача і Мухавки. Міш. хор з Улашковець під дириґентурою п. Івана Шути відспівав: „Думи мої“ і „Широкий луг“. Хоч дириґент вложив багато праці над здисциплінуванням та вишколенням хору, то всетаки з причини малої кількости співаків, головно басів, і невідповідної інтерпретації пісень хор не виявзався як слід зі свого завдання. В майбутньому треба доложити зусиль, щоби згадані браки усунути і витревалою працею осягати щораз кращі успіхи. Муж. хор з Юриднки під дир. о. Ігумена Савицького Петра ЧСВВ. відспівав „Чом тужиш, плачеш?“ і „Стрілецьким шляхом“. Хор цей ще молоденький і виступив публично вперше, та всеж таки дає запоруку, що в майбутньому виробиться завдяки праці дириґента на добрий хор. Треба тільки його доповнити деякими голосами. Добір пісень був добрий і публика приняла їх з одушевленням. Міш. хор із Заболотівки під дир. п. Михайла Шути відспівав „Огні горять“, „Птичий охр“ і „Та орав мужик“. Цей хор має вже за собою більше праці та є численніший від попередніх. При виконанні пісень вибивались найкраще альти і сопрани. Слабші були баси. Солістка в сопрані виказує добрий голосовий матеріял, бракує їй тільки вишколення. Дириґент вложив дуже багато праці, бо вивів доволі трудні пісні і то майже без закиду. Слід би звертати більше уваги на інтерпретацію пісень, передовсім на динаміку. Є надія, що цей хор виробиться на один із кращих. Муж. хор з Милівець під дир. п. Максимчука Петра відспівав „Видиш, брате мій“ і „Тече вода в синє море“. Миле враження зробив цей хор своїм більшим числом співаків і певністю виступу. Є в ньому рівномірність поділу голосів. На особливе признання заслуговують другі баси, що вибивались зіспіванням і вишколенням. Сам дириґент, молодий селянин, без ніякої музичної шкільної освіти і фахової рутини, вивязався з свого завдання краще, як неодин з музичними студіями і фаховим знанням. Це можна пояснити собі хіба вродженими здібностями і великим його замилуванням до музики. Хор співав під кожним оглядом добре. Треба би ще звертати увагу більше на динаміку і на те, щоб хористи вчувались у пісню. При дальшій праці дириґента і співпраці співаків хор може вибитися дуже значно. Міш. хор з Росохача під дир. п. Ярослава Оробця відспівав „Ми йдем вперед“, „Весною птички“ і „Зібрав батько“. Миле враження на всіх зробив цей хор вже самою своєю появою. Всі співаки і співачки виступили в прекрасних народніх строях, що викликували дійсно святочний настрій та полонили серця слухачів. Хор, хоч численно невеликий і слабший мужеськими голосами вивязався як слід зі свого завдання. Замітне тут вишколення голосів, інтерпретація і добра динаміка. Побажатиб тільки, щоб дириґент старався свій хор побільшити. Міш. хор з Мухавки під дир. п. Маркіяна Струка відспівав „Розрита могила“, „Птичий хор“ і „Почаївська Божа Мати“. Як попередній, так і цей хор виступив у святочних народніх строях. Хор з Мухавки має першорядні жіночі голоси і під оглядом сили і під оглядом мельодійности. На особливе признання заслуговує солістка в сопрані Михайлина Сушельницька. Таких жіночих голосів може позавидувати хорові навіть першорядний хор. Слід би подбати про доповнення хору відповідною кількістю мужеських голосів для рівноваги з жіночими, а певно при дальшій праці і зусиллях хор здобуде рекорд у повіті. Виведення пісень було бездоганне, поминаючи те, що хоровий дострій до солістів був може дещо за сильний. Як два останні хори виступали, хоч не в комплеті в народніх строях, також хори з Улашковець і Заболотівки. Бажано булоб, щоб на будуче всі хори подбали для себе про народні строї, бо це також викликує у слухачів корисне враження та має вплив на оцінку хору. Завважено в часі концерту, що публика одушевляється більше бадьорими, а не елеґійними й сумовитими піснями, тому дириґенти повинні звертати увагу також на добір пісень. Жюрі з трьох осіб, а саме: дир. Володимира Масевича, м-ра Василя Шкварка і проф. Теодозія Ляховича, присудило хорам з Мухавки, Росохача і Милівець брати участь у співацькому конкурсі в Чорткові, що його речинець подасть у свому часі філія Т-ва „Просвіта“ до відома.

**ТЕРНОПІЛЬ.**

**Вечір діточої книжки і преси.** Громадянська дбайливість про наших найменших проявляється наявно у праці тутешньої філії Союзу Українок, яка гуртує дітвору для спільних забав і а слід за цим до прилюдних виступів. Зразком цього був „Вечір діточої книжки і преси“, уладжений дня 7. квітня ц. р. Вечір почався рефератом п. М. Колодійової. Відтак були діточі танки і ритмічні вправи. На перше місце як титулова точка вибивався дотепно придуманий танець книжки, що був живою рекламою у виконанні чотирьох дівчаток; виступали: Світ Дитини, Наш Приятель, Дзвіночок і Юні Друзі. Найбільше захоплювала дітей „Казка в картинах“. Відчитувано казку про царенка Івана і підземну царівну, причому на сцені появлялись дієві особи як живі картини, до тексту казки. Казку відчитала настроєво п. Марія Левицька. По закінченій програмі відбулась загальна забава дітвори під проводом пань. Хто бачив цю імпрезу і малих виконавців, перенятих своїми ролями, захоплених дітей-видців, розрадувані обличчя їх матерей, почував усміх радости життя, яке може дати семейно-громадянська атмосфера. Такої праці й успіху побажатиб на постійне в Товаристві, зокрема тим, що не жалували часу та труду на ведення цього діла. При цьому виявився хист та добрий підхід до такої праці головної аранжерки і провідниці цілої імпрези, п. Сіяківної Дарії, і повна посвяти роботящість п. Б. Лисівної. **Громадянин.**



## Нові книжки й журнали.

### ЖУРНАЛИ.

ГОСПОДАРСЬКО-КООПЕРАТИВНИЙ ЧАСОПИС Львів, 28. квітня 1935. Р. XV. Ч. 17—18.

УКРАЇНСЬКЕ ЮНАЦТВО, ілюстрований журнал української молоді. Львів, травень 1935. Р. III. Ч. 5.

SLOVANSKY PREHLED, sbornik pro poznavani politickeho zivota slovanskych statu a narodu. Praha, duben 1935. Čis. 4. R. XXVII.

NASZA PRZYSZŁOŚĆ, trybuna polskiej myśli państwowej. Warszawa, luty - marzec 1935. T. XLIII.

PŁOMYK, tygodnik, dla dzieci i młodzieży. Warszawa. 29. kwietnia 1935. R. 19. № 33.

PŁOMYCZEK, tygodnik dla młodszych dzieci. Warszawa 29. kwietnia 1935. R. 19. № 33.

MORZE, organ Ligi Morskiej i Kolonjalnej. Warszawa, maj 1935. R. XII. № 5.

# Спорт.

## СЯН — ЛЕГІЯ (Коросно) 3 : 0 (1 : 0).

В неділю 5. травня ц. р. відбулися в Коросні на Лемківщині перші змагання за мистецтво А-кляси поміж Сяном та Легією, закінчені доволі легкою перемогою перемиської української дружини, хоч Сян грав від 10 хвилини І. половини в десятку, внаслідок сильної контузії Макарухи.

Гра Сяну в першій половині випала доволі бліде. Довший час українська дружина не могла пристосуватись до дуже малого своїми вимірами і дуже нерівного грища Легії та увільнитись від способу гри Легії, якої грачі у своїй надмірній амбіції двоїлися на грищі, обставляючи і бльокуючи кожного змагуна Сяну, щобув при мячі, зокрема чвірку нападу, двома, а то й трьома своїми грачами. В цій частині гри одинокі ворота добув Партика, продовжуючи стріл Гібалевича в вільного. Друга половина була куди краща. Акції нападу Сяну робили хвилинами враження непереможної лявіни і кінчились у більшості сильними стрілами, що їх відпаровував удачно і зі щастям воротар Легії, без сумніву найкращий змагун тої дружини. В 20 хвилині прийшла контузія воротаря Сяну Лозинського. Його заступає резервовий воротар Доротяк, що хоч і не мав великої нагоди до попису, боронив дуже притомно і в доброму стилі.

Змагання Сяну з Легією стягнули до Коросна кільканацять осіб, головно священиків, навіть з дуже далекої околиці. Один незнаний досі симпатик Сяну відбув для тої ціли дорогу понад 50 кільометрів. Одночасно ці змагання зелектризували також нечисленну, на жаль, нашу молодь міста Коросна. Кількох зпоміж тих молодих ентузіястів узяло просто пробоєм одягальню Сяну, щоб там перед провідником дружини та змагунами визнати своє молоде неофітське вірую! „Ми — українці. Ай ми будемо тішитись як наша дружина виграє". Присягалися молоденькі дежки, що пішки прийдуть до Перемишля, щоб лише бути свідками ще одної можливої перемоги української дружини над Легією найсильнішою під цю пору дружиною на Лемківщині.

## ЗАКОРДОННИЙ СПОРТ.

**Прага:** Тепліцер — Славія 5 : 3, Спарта — Д. Ф. Ц. 5 : 1, Жіденіце — Кладно 0 : 0. Спарта оконечне добула мистецтво Чехословаччини.

**Відень:** Австрія — Фаворітнер А. Ц. 4 : 2, Рапід — Ф. А. Ц. 8 : 1, Гакоаг — Ф. Ц. Він 4 : 0, Спортклюб — Ваккер 3 : 0, Лібертас — Вієнна 2 : 0, Адміра — В. А. Ц. 4 : 1.

Всі дружини мають розіграти ще по три змагання. Мистцем вже є оконечно Рапід, Гакоаг, після останніх двох перемог є на передостаннім місці і можливо удержиться у першій лізі. На останнім місці є тепер Фаворітнер В. Ц.

**Будапешт:** Гунгарія — Будай 1 : 0, Ференцварош — III. Округа 6 : 2, Уйпешті — Сорошкар 3 : 0, Фебус — Кіспесті 4 : 3, Сегед — Сомогі 3 : 2, Аттіля — Бочкай 1 : 0.

# ОГОЛОШЕННЯ

За оголошення редакція не відповідає.

## Театри.

**Український Народній Театр ім. І. Тобілевича**, під арт. пров. Й. Стадника. **Комарно:**

8. V. „Корневільські дзвони".
9. V. „Бешкет у раю".
10. V. „Залізна Острога",
11. V. „Пепіна".
12. V. „Серед бурі".

**Великий Міський Театр.**

Середа, 8. V. нечинний.
Четвер, 9. V. год. 7·30 веч. **„Опера в кратку"**. Премієра.

**Театр Різнородностей.**

Середа, 8. V. год. 7·30 веч. „Теорія Айнштайна".
Четвер, 9. V. год. 7·30 веч. „Теорія Айнштайна".

**Цирк Станевських, площа Бема.**

Середа, 8. травня, дві прощальні вистави: в год. 4·30 попол. і 8·15 веч.

## Кіна.

АДРІЯ: „Магараджа".
АПОЛЬО: „Недокінчена симфонія".
АТЛЯНТИК: „Дівчата в одностроях"
ВАНДА: „Распутін — злий дух Росії".
ГРАЖИНА: „Нові люди."
КАСІНО: „Вондер-бар" (Дольорес дель Ріо).
КОЛІСЕЙ: „В путах шантажиста" та ревія „У нас маєте паче в автоматі".
КОПЕРНИК: „Баль у Савою" (Джіта Альпар, Ганс Ярай).
МАРУСЕНЬКА: „Жид Зіс" (Конрад Файт).
МІРАЖ: „Твої уста говорять неправду", „Навіщо працювати?" (Фліп і Фляп)
МУЗА: „Два гільтаї" (Фліп і Фляп).
ПАКС: „Син джунглів" та додатки.
ПАЛЯС: „Проданий голос" (Шмідт).
ПАН: „Їх ночі."
РАЙ: „Світ сміється" (большевицька комедія).
СВІТ: „Буря на світанку", „Бастер Кітон посередник кохання".
СОНЦЕ: „Ніч у Каїрі" та ревія.
СТИЛЕВЕ: „Зміна сердець" і ревія.
УТІХА: „Шпіон ч. 13." і ревія.
ХИМЕРА: „Розсміяні очі" (Шерлі Темпль).

## Закордонне радіо.

**Середа, 8. травня 1935.**

**Відень** (506,8) 17·30, 21·20 Форт. ресіталь Шіфмана та Клявд. Арав, 19·20 Парада пробоєвиків, 22·10 Концерт, **Мор. Острава** (269,5) 18·05 Пісні, **Прага** (470,2) 10·15 Сальон. музика, 15·55 Військ. орх., 19·25 Чеська пісня — кантата Сметани до поеми Гвезди, **Париж** (1648) 20·00 Оп. музика, **Берлін** (356,7) 12·00, 14·15 Концерт, 18·00 Музика, спів, 20·45 Моцарт — Бетовен (муз., спів), **Кенігсвустергавзен** (1571) 14·00 Муз. всячина, 19·00 Соната ф-дур на віольонч. і форт. Брамса, **Кельн** (455,9) 20·45 Суч. муз., **Лайпціг** (382,2) 16·00 Солісти (муз., сп.), **Мінхен** (405,4) 13·15 Квартет, 15·20 Три пісні до слів Гетого (сопр. віольонч., форт.), 16·10 Пісні 16. і 17. ст. (Лянге-Шуберт, сопр.), **Будапешт** (550,5) 12·05 Циг. орх., 17·40 Танк. музика, 19·00 Два фортепіяни, **Міляно** (368,6) 11·30 Легка музика, 20·50 „Ля Чіта Роза" оперетка Ранцата, **Рим** (420,8) 13·05 Концерт, 22·30 Легка музика.

**Четвер, 9. травня 1935.**

**Відень** (506,8) 12·00 Концерт, 16·10 Оп. мельодії Вагнера, 17·25 Спів (Ерб, сопран), 20·00 Хор, 21·45 „Льогенгрін" (Лео Слезак), 22·20 Віденські пробоєві мельодії, **Братислава** (298,8) 19·30 „Великий шлях" оп. Ноттари, **Брно** (325,4) 17·25 Нар. слов. пісні, **Прага** (470,2) 10·15 11·05 Сальон. музика, **Париж** (1648) 20·45 Концерт фр. музики, **Берлін** (356,7) 14·15 Легка музика, 16·30 Форт. твори, Шуберта, 21·00 Година вальсів, **Кенігсвустергавзен** (1571) 14·00 Муз. всячина, 18·15 Травневі пісні (Штеппель тенор), 23·00 Концерт суч. музики, **Кельн** (455,9) 13·15 Муз. вок. концерт, 16·00 Пісні Унгера, **Мінхен** (405,4) 11·00 Пісеньки, 15·20 См. квартет, 19·00 Симф. концерт, **Будапешт** (550,5) 18·15 Італ. пісні в супр. форт., **Міляно** (221,1) 17·05 Спів (Кальдероні сопр.), **Рим** (420,8) 13·35 Легка муз., 20·50 Симф. концерт.

## Львівське радіо.

**Середа, 8. травня 1935.**

6·30 Ранішня авд., 7·50 Практ. вказівки, 8·00 Авд. для шкіл, 8·05 Авд. для новобранців. 11·57 Сигнал часу, 12·03 Метеорольог. вістки, 12·05 Тріо (муз. сп.), 12·50 Хвилинка для жінок, 12·55 Полудн. денник, 13·05 Оп. фрагм. в гр. пл., 13·55 Експорт, 15·35 Біржа, 15·45 Сальон. орх., спів, 16·30 Треті клюбові збори — Зі світа дівчат, 16·45 Музика з гр. пл., 17·00 Політика евр. держав після війни, 17·15 Суч. музика для недовірків (гутірка іл. гр. пл.), 17·50 Від зорі до атому, 18·00 Концерт гармоністів, 18·15 По сусідськи — веселий скеч, 18·30 Почт.-техн. скринька, 18·40 Сільва рерум, культ. мист. життя, 18·45 Славянський вечір у вик. оп. арт. Рейхана, 19·15 Про те, як сухопутні щурі стають моряками (турист.-спорт. фейл.), 19·25, 19·30 Спорт. вістки, 19·35 Тад. Ольша співає свої пісеньки, 19·50 Акт. фейлєсон, 20·00 Оп. фрагм., 20·15 Міцкевичівський вечір із Вильна, 20·45 Веч. денник, 20·55 Як працюємо, 21·00 Шопенівський концерт, 21·30 Літературні хвилини, 21·40 Пісні сп. Едв. Бендер, 22·00 Реклям. концерт, 22·15 Концерт сальон.-танк. орхестри.

**Четвер, 9. травня 1935.**

6·30 Ранішня авд., 7·50 Практ. вказівки, 8·00 Авд. для шкіл, 8·05 Авд. для новобранців. 11·57 Сигнал часу. 12·03 Метеорольогічні вістки, 12·05 Авд. для шкіл: Весілля Івася та Катрусі, 12·30, 13·15 Вок.-муз. концерт; у перерві ок. 13·00 год. Хвилинка для жінок, Полудн. денник. 13·50 З ринку праці, 13·55 Експорт, 14·00 Найгарніша гр. пл., 15·35 Біржа, 15·45 Ревієві пісеньки й мельодії з гр. пл., 16·30 Ле бо моніман де л' архітіктір ан Франс: Ле шато де ля Льоар, Шато де Бльоа, Шато де Шоман, 16·45 Концерт хору, 17·00 Репортаж, 17·15 Театр Уяви; „Зимовий вечір" Ожешкової, 18·00 Пісні в вик. Г. Островської в супроводі форт., 18·15 Письменницьке звання та сусп. служба, 18·30 Почт. прогр. скринька, 18·40 Сільва рерум, мист. життя, 18·45 Реклям. концерт, 19·00 Легка музика з гр. пл., 19·15 Літер. фейлєтон, 19·25, 19·30 Спорт. вістки, 19·50 Акт. фейлєтон, 20·00 Пісні й танці Кар. Курпінського (спів, муз.), 20·45 Веч. денник, 20·55 Як працюємо, 21·00 Симф. концерт, 22·00 Репортаж із ювил. 25-ліття володіння Юрія V., 22·20 Концерт танк. орх., 23·05 Танк музика з гр. пл.

# БІРЖА.

## Гроші.

Долар у Львові у приватних оборотах 5·28—5·30 зол.

Нім. марка 1·90—2·00, фр. франки 34·80—35·05, шв. франки 171·30—172·00, фунти стерлінги 25·50—25·80, австр. шілінги 99·50 — 101, чеські корони 21·70—22·00, рум. леви 32·00—33·50, лірн 43·00—43·75.

Золото: Долари 9·15—9·20, Франки фр. 34·40—34·80, Дукати 82·50—83·50, Корони 36·60—36·80, Рублі 46·00—47·75. 1 гр. зол. 5·92·44.

Срібло: Корони австр. 0·34, Рублі 1·50. Фльорени 0·85, 1 гр. ср. 0·07—0·08.

## Заставні листи.

4 1/2 проц. дол. Т. К. З. 44·50—46·25, 5 проц. дол. Б. Г. 51·50—53·50, 4 проц. Зол. Б. Г. 44·00—45·50, 4 1/2 проц. Зол. Б. Г. 47·00—48·50, 4 1/2 проц. Ком. Б. Кр. 52·00—53·50, 4 проц. Б. Г. К. [illegible]—64·00, 4 1/2 проц. Б. Г. К. 62·00—65·00, 4 проц. позичка м. Львова 46·00—47·50.

## Премівки.

Долярівки 53·00 — 54·50, Інвестиційна 104·00—107·50, Будівельна 43·00—45·00.



## ЗБІЖЕ.

Ціни парітас Підволочиська льоко Львів

| | від до | від до |
|---|---|---|
| Жито одноціле | 14·25—14·50 | 15·25—16·50 |
| Жито збірне | 13·75—14·00 | 15·75—16·00 |
| Ячмінь сівн. | 14·25—14·75 | |
| Ячмінь одноціляний | 13·25—13·50 | |
| Овес одноц. насін. | 16·75—17·25 | |
| Овес од. незам. | 16·25—16·75 | 18·25—18·75 |
| Овес од. легко зам. | 15·50—15·75 | 17·75—18·00 |
| Овес зб. легко зам. | 15·00—15·25 | 17·25—17·50 |
| Овес одноціл. зам. | 14·75—15·00 | 17·00—16·25 |
| Овес збірн. зам. | 14·25—14·75 | 16·50—17·00 |
| Бобик | 14·25—15·25 | |
| Сімя конопляне | 27·00 | |
| Мука пш. I. А. | 31·50—32·00 | |
| Мука пш. I. Б. | 29·50 – 30·00 | |
| Мука пш. I. Ц. | 27·50—28·00 | |
| Мука пш. I. Д. | 26·75—27·25 | |
| Мука пш. II. А. | 24·00—24·50 | |
| Мука пш. II. Ц. | 23·50—23·75 | |
| Мука пш. II. Д. | 21·50—22·00 | |
| Мука пш. II. Е. | 21·00—21·50 | |
| Мука пш. II. Ф. | 19·50—20·00 | |
| Мука пш. II. Г. | 19·00—19·50 | |
| Мука пш. III. А. | 14·00—14·50 | |
| Мука пш. III. Б. | 12·00—12·50 | |
| Мука пш. разова | 18·50—19·00 | |
| Мука житня I. кат. до 55% | 23·50—24·00 | |
| Мука житня I. кат. до 65% | 23·00—23·50 | |
| Мука житня II. к. ситк. до 70% | 14·75—15·25 | |
| Мука житня раз. до 95 % | 17·25—17·75 | |
| Мука житня посл. понад 70% | 13·50—14·00 | |
| Висівки житні | | 9·25— 9·50 |
| Пенцак | | 24·00—25·00 |
| Крупи ячмінні гр. | | 24·00—25·00 |

Інші курси незмінені.

## ЦІНИ „МАСЛОСОЮЗУ".

„Маслосоюз" повідомляє, що в дні 6. травня ц. р. кооперативам платив за:

| | льоко Львів: |
|---|---|
| 1 кг. масла франко магазин | 2·50 зол. |
| 1 л. молока | 0·16 „ |
| 1 л. сметани | 0·80 „ |
| 1 к. яєць | 2·25 „ |

Пастеризоване молоко з доставою до дому у Львові 1 літра 25 сот.

Тенденція на масло, молоко, сметану та яйця вдержана.

Маслосоюз повідомляє, що від 6. V. ц. р. платить своїм доставцям за 1 кг. живої ваги птиці, льоко подвіря птахомясарні „М. С." у Львові, (вул. Декерта ч. 4):

| | | | |
|---|---|---|---|
| Курята від 40 дкг. | за 1 кг. | 2·20 | зол. |
| Мол. однор. кури I. кл. | „ | 0·90 | „ |
| Старі кури | „ „ | 0·80 | „ |
| Пантарки | „ „ | 1·50 | „ |

Птицю приймає в скількости визначеного приділу для кожного доставця.

Курята приймає покищо без приділу.

Когутів, качок, гусей, індичок та індиків зогляду на кінець сезону не приймає.

## ОПОВІСТКИ.

**Членам** львівської філії „Учительської Громади" до відома: Товариські сходини Членів товариства будуть відбуватися **10. дня кожного місяця.** — Перші такі сходини відбудуться 10. V. (в пятницю), — в домівці Товариства. 1529 2—2

**Ірина Данів і Петро Богдан Кордуба** замість повідомлень про своє вінчання зложили 20 зол. на потреби Дівочої Гімназії Рідної Школи ім. І. і І. Кокорудзів у Львові. 1533

## ДРІБНІ ОГОЛОШЕННЯ



## І. ОГОЛОШЕННЯ.

# УПРАВА „КАРПАТІЇ",

Товариства взаїмних обезпечень на життя у Львові, повідомляє, що:

**XVII. Звичайні Загальні Збори Товариства**

відбудуться в пятницю 31. травня 1935 р. в год. 17-ій у власній домівці Товариства у Львові, Ринок ч. 38., — з таким порядком нарад:

1) Відкриття Загальних Зборів і вибір предсідника.
2) Звіт Управи з діяльности й замкнення рахунків за рік 1934.
3) Звіт Контрольного Виділу Надзірної Ради.
4) Розгляд і затвердження звіту та рахункових замкнень Товариства за рік 1934 і уділення Управі Товариства абсолюторії за виконані ними обовязки.
5) Внески Надзірної Ради в справі:
   а) приділу біляисової надвишки за рік 1934,
   б) затвердження особливих умовин на заключування договорів обезпечень на підкладі „Народової Позички".
6) Вибори:
   а) 4 членів Надзірної Ради на 3 роки (§ 34 стат.)
   б) 3 заступників членів Надзірної Ради на 1 рік (§ 34 стат.).
7) Означення висоти винагороди для членів Надзірної Ради (§ 32 ст.).
8) Інтерпеляції.

До повищого порядку нарад може 1/4 частина представників зголосити додаткові справи, що мали би бути поміщені на денному порядку нарад, одначе таке жадання поміщення окремих справ на порядку дня слід зголосити Управі Товариства не пізніше як на 14 днів перед речинцем Загальних Зборів (§ 28. стат.).

У Загальних Зборах беруть участь згідно з § 29. стат. вибрані в р. 1934 представники Членів і представники власників уділових листів, яким висилається рівночасно ще окремі запрошення. 1532

За редакцію відповідає Олександер Костик. Видає Видавнича Спілка „Діло". З друкарні Вид. Спілки „Діло". Львів, Ринок 10.